

Bursa și listarea - glosar util pentru antreprenori

Piețele de capital pot intimida la prima vedere deoarece apar o mulțime de termeni noi cu care nu ești obișnuit. Mai jos poți găsi o imagine de ansamblu a termenilor cheie, utilă oricărui antreprenor ambițios.

TERMENI BURSIERI

Evaluare – procesul prin care se determină cât valorează o afacere. În general evaluarea este efectuată înainte de listare cu scopul de a determina valoarea companiei și a ceea ce după listare se va numi capitalizare bursieră. Există mai multe tipuri de evaluare iar procesul poate fi efectuat de un auditor sau chiar de brokerul tău sau o instituție de credit.

Capitalizare bursieră – reprezintă valoarea de piață a tuturor acțiunilor unei companii, calculate prin înmulțirea prețului unei acțiuni cu numărul de acțiuni emise. Capitalizarea bursieră nu este un element cu o valoare fixă, ci a cărei valoare se schimbă pe parcursul zilei, în funcție de prețul de tranzacționare a acțiunilor companiei respective.

Free-float – acea parte a capitalului social al unei companii care este distribuită public și nu este „blocată” în proprietatea unor acționari (de exemplu, fondatorul sau familia sa, conducerea companiei, statul, acționari strategici etc.). Free-float-ul reprezintă acele acțiuni care pot fi tranzacționate la bursă în orice moment. Cu cât este mai mare freefloat-ul, cu atât este disponibilă pentru tranzacționare o parte mai mare din acțiunile companiei.

TIPURI DE OFERTE

IPO – ofertă publică adresată tuturor investitorilor – individuali și instituționali, dispuși să cumpere o participație mai mică sau mai mare. Un IPO se poate derula pe o perioadă cuprinsă între câteva zile până la câteva săptămâni, în funcție de structura ofertei. În timpul procesului de IPO, investitorii subscriu pentru un număr de acțiuni, la un preț selectat de ei, care se încadrează în intervalul specificat în prospect. Pentru mai multe informații despre IPO, poți accesa infograficul nostru la www.bvb.ro/ipo.

Plasament privat – ofertă disponibilă pentru emisiunea de acțiuni sau obligațiuni, adresată unui număr limitat de investitori, maxim 149. Spre deosebire de IPO, plasamentul privat se adresează, de obicei, investitorilor profesioniști ce au capacitatea să subscrie o parte semnificativă a ofertei.

Listarea tehnică – în cazul acesteia nu are loc nicio ofertă anterior listării, ceea ce înseamnă că structura acționariatului societății nu este afectată în niciun fel, iar compania decide pur și simplu să beneficieze de avantajele de a fi o companie listată la bursă (vizibilitate suplimentară, credibilitate, transparentă). În același timp, compania trebuie să îndeplinească toate cerințele unei listări, inclusiv cea referitoare la free-float (10% pentru AeRO, 25% pentru Piața Principală), ceea ce practic înseamnă că este imposibilă listarea unei companii care este deținută în proporție de 100% de o singură persoană. Până la urmă, toate companiile trebuie să aibă lichiditate și să fie tranzacționabile.

DOCUMENTE

Prospect de ofertă – un document care are câteva sute de pagini și trebuie aprobat de Autoritatea de Supraveghere Financiară anterior demarării ofertei. Prospectul cuprinde, printre altele, o prezentare a companiei, a modelului de afaceri, informații financiare, estimări pentru următorii ani, date despre acționari, posibile riscuri (macroeconomice, dar și doar strict ale companiei), precum și informații despre ofertă (număr de acțiuni/obligațiuni de vânzare, interval de preț, perioada de timp în care se derulează oferta, destinația banilor etc.) în scopul informării cât mai ample a investitorilor. Prospectul este necesar pentru orice listare pe Piața principală (IPO, plasament privat sau listare tehnică), precum și în cazul unui IPO pe Piața AeRO.

Memorandum – un document de prezentare a companiei de doar câteva zeci de pagini, cu informații relevante, dar nu atât de complexe ca cele din Prospect. Memorandumul este un document obligatoriu pentru companiile ce parcurg un proces de Plasament privat sau listare tehnică pe piața AeRO. Memorandumul nu necesită aprobarea Autorității de Supraveghere Financiară și include, printre altele, informații cu privire la destinația fondurilor obținute, procedura de selectare a potențialilor cumpărători, numărul de acțiuni emise și prețul obținut, metoda de alocare și orice alte informații relevante.

PIEȚE, INSTRUMENTE ȘI ACTORI

Intermediar – este reprezentat de un broker sau o bancă de investiții ce asistă compania în procesul de listare. Intermediarul este implicat în procesul de listare din ziua 1 – te ajută să îți structurezi oferta, poate realiza evaluarea, este alături de tine la întâlniri/roadshow-uri cu investitorii și, în ultima etapă a procesului, are grijă de bookbuilding, ceea ce înseamnă crearea unei liste funcționale pentru urmărirea informațiilor cu privire la părțile care sunt interesate să subscrie ofertei tale. În cazul unei tranzacții mai mari (de ordinul zecilor de milioane de euro) intermediarii pot să își alăture forțele, să formeze un consorțiu și să administreze împreună oferta.

Acțiuni – acțiunile oferă investitorilor dreptul de proprietate în companii, în schimbul sumei plătite. Acest drept de proprietate înseamnă pentru acționari dreptul de a încasa, proporțional cu participația lor, parte din profiturile viitoare ale companiei distribuite ca dividende, precum și dreptul de a participa și a vota în Adunarea Generală a Acționarilor, influențând în măsura puterii lor de vot direcția de business a companiei. Acțiunile companiilor listate sunt cumpărate și vândute zilnic pe toate bursele de valori, inclusiv pe Bursa de Valori București. Prețul acțiunii crește sau scade în funcție de cât sunt dispuși participanții la piață, investitorii, să plătească pentru aceasta la un moment dat. Cel mai des acțiunile sunt dematerializate și se tranzacționează electronic. Emiterea de acțiuni nu reprezintă o datorie.

Obligațiuni – un instrument financiar bazat pe datorie. Obligațiunea este o formă de împrumut prin intermediul căreia emitentul împrumută capital pentru o perioadă determinată de timp (de obicei câțiva ani), cu o dobândă fixă sau variabilă. Entitatea îndatorată (emitentul) emite o obligațiune care prevede prin contract o rată a dobânzii (cupon) care va fi plătită, anual sau semestrial, precum și o dată calendaristică la care împrumutul (principalul obligațiunii) trebuie returnat (scadență). Emiterea de obligațiuni nu afectează în niciun fel structura acționariatului companiei. Acest instrument este similar unui credit bancar, cu excepția faptului că banii împrumutați vin de la investitori, nu de la bancă.

Piața principală – piața BVB unde se pot lista companiile care îndeplinesc următoarele condiții:

- sunt societăți pe acțiuni (SA);
- au capitaluri proprii / capitalizare bursieră anticipată de minimum 1 milion de euro;
- vor avea minimum 25% free-float, adică cel puțin 25% din acțiuni vor fi în portofoliile investitorilor;
- au o vechime de minimum 3 ani de întocmire și raportare a situațiilor financiare.

AeRO – segmentul de piață al Bursei de Valori București (de tip Sistem Multilateral de Tranzacționare) dedicat susținerii dezvoltării companiilor românești prin accesul la finanțarea prin piața de capital. Aduce în atenția investitorilor companii din categoria IMM-urilor, dinamice, cu potențial de creștere, ce îndeplinesc următoarele criterii:

- sunt societăți pe acțiuni (SA);
- au o capitalizare anticipată / capitaluri proprii de minimum 250.000 de euro;
- vor avea un free-float de 10% (10% din acțiuni trebuie să fie în portofoliile investitorilor), sau să aibă minimum 30 de acționari.

Contactează-ne la:

antreprenori@bvb.ro

www.bvb.ro/antreprenori

